

СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ ЇХ ЗНИЖЕННЯ

Прийняття рішення пов'язане з прогнозуванням існуючого стану речей в майбутньому, а отже, завжди пов'язане з певним ступенем ризику. Проте не завжди можна достеменно визначити, як вплинуть окремі чинники прийнятого рішення на виникнення ризиків. Тому ризик полягає в тому, що сьогоднішнє рішення може не лише не принести в майбутньому очікуваних результатів, а й завдати серйозних збитків.

В інвестиційній діяльності питання ризику стоїть дуже гостро. Це зумовлено, перш за все, існуванням часового лагу між моментом вкладення коштів та часом їх повернення, тому що на них можуть впливати різні, незалежні та невідконтрольні фактори. Також, як відомо, інвестування пов'язане з вкладенням великих коштів, тому їхнє неефективне використання може негативно позначитись на фінансовому стані інвестора. Окрім цього, інвестиційна діяльність часто здійснюється через третіх осіб, тому інвестор, як правило, не має реальної можливості контролювати використання вкладених коштів [1].

Саме тому, з метою виявлення ризиків та оцінювання їх впливу на інвестиційний проект розглянемо ряд етапів, які у сукупності являють собою процес управління інвестиційними ризиками. Отже, цей процес включає такі етапи: ідентифікування та діагностика джерел ризику і способів, в яких вони проявляються в проектах; класифікація ризику; аналіз та оцінювання виявленого ризику; розроблення плану та вибір методу зниження ризику; застосування розроблених заходів; контроль прийнятих заходів та оцінювання ефективності процесу управління ризиком. Безперечно, ефективність здійснення процесу управління ризиками в інвестиційних проектах залежить від детального, точного та послідовного виконання усіх вищенаведених етапів. Проте, одним з чи не найважливіших та найбільш відповідальних етапів, від якого залежить успіх та ефективність даного процесу управління є вибір методу зниження інвестиційних ризиків.

Таким чином вибір методу зниження інвестиційного ризику, залежить від отриманих результатів на попередніх етапах, а саме, від таких показників: виду виявленого інвестиційного ризику; ймовірності його настання; суми коштів, яка перебуває під ризиком та зони ризиковості, в яку він потрапляє. В залежності від рівня та ступеня цих показників інвестор або менеджер інвестиційного проекту приймає рішення щодо методу, який забезпечить зниження ризикової ситуації та досягнення запланованих цілей інвестування, і дозволить уникнути збитків при реалізації інвестиційного проекту. Традиційно використовують наступні методи зниження ризиків інвестиційних проектів:

- диверсифікація ризику – це процес розподілу вкладених ресурсів між різними об'єктами інвестування, що безпосередньо не пов'язані між собою [2, с. 31];
- лімітування – це встановлення лімітів (обмежень) на ризикові операції, що дозволяє знизити рівень збитків до певного прийнятого рівня [2, с. 31];
- розподіл ризику між учасниками проекту передбачає передачу частки відповідальності за ризик на учасників інвестиційного проекту, що здатні його контролювати краще за інших;
- самострахування – формування внутрішніх страхових фондів на основі створення резервів покриття ймовірних збитків від настання ризику;
- страхування інвестиційного ризику означає передачу відповідальності за наслідки реалізації ризику третій особі, як правило, страховій компанії.

Таким чином, ефективне здійснення усіх етапів процесу управління інвестиційними ризиками дозволяє обрати найбільш оптимальний метод зниження ризику та збитків від його реалізації, який найбільш точно відповідає особливостям інвестиційного проекту та обставинам що склалися під час його реалізації.

Література:

1. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2014. – 344 с.; 2. Барташевська Ю. М. Вибір методів мінімізації інвестиційного ризику підприємства / Ю. М. Барташевська // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – № 1(7). – С. 29-34.